

عنوان مقاله:

واکاوی مفهوم شناختی تهویه شهری: تبیین مدل های مفهومی و شناسایی شاخص های اندازه گیری

محل انتشار:

فصلنامه دانش شهرسازی، دوره 5، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مهسا کشاورز محمدیان - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

احمد خلیلی - استادیار، گروه شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

سید مجید مفیدی شمیرانی - استادیار، گروه شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: آلودگی هوا و نزول کیفیت هوای شهری در ۳۰ سال آینده به عنوان یکی از اصلی ترین چالش های ساکنین کلان شهرها و دلیل اصلی مرگ و میر زودرس مطرح خواهد بود. به نظر می رسد که در کنار رشد لجام گسیخته جمعیت شهری، تغییرات کالبدی منتج از بکارگیری رویکردهای سنتی در نظام های برنامه ریزی و طراحی شهری، موجب نزول کیفیت هوا در شهرها شده است. هدف: پژوهش حاضر، در نظر دارد تا با مرور ادبیات مرتبط با تهویه طبیعی، چارچوبی نظری و عملیاتی برای مفهوم سازی و سنجش تهویه شهری در مقیاس میانی (محله و بلوک)، ارائه دهد. روش: پژوهش حاضر از نوع پیمایشی و موردکاوی است و در نظر دارد تا با تبیین ارکان و محورهای اصلی مفهوم تهویه شهری، مولفه های اثرگذار بر تهویه شهری و ابعاد اثرپذیر از آن را مشخص و از این ره شاخص های عام سنجش کیفیت تهویه شهری را استخراج نماید. یافته ها: در مقاله حاضر، پنج عامل اثرگذار بر تهویه طبیعی و پنج حوزه اثرپذیر از آن به تفکیک مقیاس مشخص شده و در نهایت مدل مفهومی پژوهش که نماینگر تصویری کلان از ارتباطات میان مولفه های تاثیرگذار و نوع کنش آنها با مفهوم تهویه شهری است؛ ارائه شده است. همچنین با بهره گیری از ماتریس ارزیابی گولر و تعیین معیارهای اولویت بندی، از میان ۳۵ شاخص عام مستخرج از مطالعات جهانی، ۱۰ شاخص به عنوان شاخص های نهایی سنجش تهویه انتخاب گردیدند. نتیجه - گیری: شناسایی شاخص های ۱۰ گانه مورفولوژیک تاثیرگذار بر تهویه طبیعی، نشان از آن دارد که اعمال این شاخص ها در توسعه های شهری مبتنی بر تهویه ممکن است در تقابل با برخی از دستورالعمل های عام توسعه ای سایر رویکردهای شهری قرار گیرد. اختلافات ماهوی میان راهبردهای کلان رویکردهایی چون توسعه پایدار، شهر فشرده و ... با راهکارهای مدنظر در توسعه شهری مبتنی بر تهویه طبیعی، از جمله این تفاوت هاست؛ که تدقیق و تلفیق راهکارهای چندوجهی را با توجه به زمینه اقدام ضروری می نماید.

کلمات کلیدی:

طراحی شهری مبتنی بر عملکرد تهویه، تهویه طبیعی شهری، اندازه گیری شاخص ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1492158>

